

ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ЯК ПРОВІДНОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Педагогічне спілкування є важливою складовою професійної діяльності педагога, оскільки воно є необхідним елементом у взаємодії з учнями та іншими учасниками навчального процесу [1]. Професійна комунікація, в свою чергу, має вирішальне значення для успішної реалізації педагогічної діяльності в цілому.

Зважаючи на те, що педагогічне спілкування має свої особливості порівняно зі звичайним спілкуванням, до основних особливостей педагогічного спілкування можна віднести:

- спрямованість на досягнення певних педагогічних цілей;
- використання мовлення, яке орієнтоване на певну аудиторію (учні, студенти, батьки тощо);
- використання спеціальних методів та прийомів педагогічної комунікації;
- активна участь педагога в процесі спілкування, його вміння реагувати на поведінку учнів і викликані нею емоції;
- високі вимоги до мовленнєвої та комунікативної культури педагога;
- необхідність розуміння особливостей індивідуального розвитку учнів та адаптації спілкування до їхніх потреб та можливостей [2].

Професійно-педагогічна комунікація - це взаємодія між учителем та учнем (студентом), що має на меті забезпечити максимальний рівень засвоєння знань, розвитку вмінь та навичок. Педагогічне спілкування є однією з провідних складових професійно-педагогічної комунікації і включає в себе здійснення педагогом впливу на свого вихованця за допомогою мовлення.

Особливості педагогічного спілкування як провідної складової професійно-педагогічної комунікації полягають у використанні специфічних підходів та методів, спрямованих на досягнення педагогічної мети. Педагог має володіти високим рівнем мовленнєвої культури, бути здатним до адекватного сприймання позиції учня, розуміти його потреби та інтереси, дотримуватись принципів взаємоповаги та співпраці.

Взаємодія між учасниками педагогічного спілкування базується на певних принципах, які сприяють ефективному і продуктивному спілкуванню. Основні принципи педагогічного спілкування включають в себе взаємодію учасників спілкування, активне слухання та розуміння інших, емпатію та співчуття, використання невербальних засобів спілкування, наочності та конкретних прикладів, а також використання адекватного мовлення та стильових засобів. Дотримання цих принципів є важливим аспектом взаємодії між учасниками педагогічного спілкування і допомагає досягти більш ефективного розуміння та сприйняття інформації.

Педагогічне спілкування є важливим елементом професійно-педагогічної діяльності. Процес спілкування між педагогом та учнем/студентом є взаємодією двох осіб, і, як у будь-якому іншому процесі, на нього впливають різні фактори: психологічні, соціальні, комунікативні, організаційні фактори, культурні.

Згідно з проведеним аналізом, педагогічне спілкування є складним процесом, який включає в себе взаємодію між учасниками, передачу інформації, сприйняття та реагування на неї, а також використання різноманітних форм та засобів спілкування.

Дослідження показало, що педагогічне спілкування має велике значення для професійної діяльності педагога та є необхідною складовою професійно-педагогічної комунікації. При цьому важливим є використання основних принципів педагогічного спілкування, таких як взаємодія, активне слухання, емпатія, використання невербальних засобів та наочності, а також адекватне мовлення та стильові засоби.

Крім того, встановлено, що педагогічне спілкування підпорядковується впливу різних факторів, таких як психологічні, соціальні, етичні та культурні. Успішна професійна комунікація між педагогом та учнем залежить від вміння враховувати ці фактори та адаптувати своє спілкування відповідно до потреб та особливостей кожного учасника.

Отже, можна зробити висновок, що педагогічне спілкування є важливою складовою професійно-педагогічної комунікації, яка впливає на ефективність навчального процесу та розвиток учнів. Використання принципів педагогічного спілкування та урахування різних факторів, що впливають на нього, можуть покращити якість взаємодії між педагогом та учнем, сприяти розвитку взаєморозуміння та підвищенню мотивації до навчання.

Окрім цього, проведене дослідження підкреслює необхідність підвищення рівня комунікативної компетентності педагогів, яка включає в себе вміння вести діалог, використовувати різноманітні форми та засоби комунікації, враховувати індивідуальні потреби та особливості учнів.

Таким чином, розвиток педагогічного спілкування та професійної комунікації взагалі є важливою складовою професійного зростання педагогів та забезпечення якісної освіти.

Література:

1. Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://surl.li/mfcof>
2. Особливості та функції педагогічного спілкування у [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://surl.li/mfcny>

Під керівництвом: доц. каф. ПММО, Н.П. Рубан